

Megjelenik minden vasárnap és csütörtökön.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Szabó Albert könyvnyomdáiban Kézdi-Vásárhelyt, hova úgy a lap beltartalmi részét illető közlemények, mint az előfizetések, hirdetések, nyilvtéri cikkek stb. intézendők.

Nyilvtéri cikkek soronként 10 kr-ért közöltnének.

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Előfizetési árak:

Egy évre . . . 6 frt — kr
Fél évre . . . 3 frt — kr
Negyed évre . . . 1 frt 50 kr
Külföldre 1 évre 8 frt — kr
Egyes szám ára 6 kr.

Hirdetések díja:

minden egyhasábos garmond-sorért vagy annak tartogatásért 4 krajczár. Hivatalos hirdetések külön árszabály szerint számítanak. Ezenkívül minden beiktatásnál 30 krajczár bélyegdíj fizetendő.

Közigazgatásunk reformja és nemzeti politikánk.

Ily cím alatt terjedelmes röpirat jelent meg Beksics Gusztáv tollából. A szorgalmas publicista, mint ismeretes, évek sora óta behatárolag foglalkozik a közigazgatási reform kérdéseivel, mely körül a közigazgatás államosításának a sajtó terén legszívesebben előharczosa.

Jelen művében a hatvanas évek eseményeként fölállított „magyar állam” helyére a „nemzeti állam” eszményét helyezi s e szempontból szól a kormány közigazgatási reformterveiről, melyekről azt írja, hogy azok egy részét még a parlamenti választások előtt törvénybe kell ígarni, az ide vonatkozó javaslatot tehát legkésőbb a tél végeig kell beterjeszteni, mert a jövő télen már megfojtaná az obstrukció.

A két javaslat, melynek beterjesztését is sürögőnek mondja, a megye reformja és a közigazgatási bíróság. Ha e kettő meglesz, — az elsővel természetesen a kinevezés vagy választás kérdése is el lenne döntve — a reformok többi része várthat magára s szabályosabb tempóban létesülhet.

A kormány kebelében, írja, sürögősen dolgoznak a közigazgatási törvényjavaslatokon. Az alapelveket és kereteket már hetek előtt megállapították a minisztertanácsok. Több közlemény is jelent meg e tervekről a lapokban. A hiteles közzététel azonban csak magától a kormánnytól származhatik.

Előadása folyamán azonban több helyütt elárulja, hogy a kormánynak ebbeli munkálatait, ha nem is végleges szövegezésükben, de legalább tartalmukra s főbb intézkedéseikre nézve már ismeri s hogy a könyvében előadottak nem egy ponton találkoznak a legújabbban fölmerült gyakorlati tervekkel.

A „Székelyföld” tárczája.

A tüdővész gyógyítója.

A civilizált világ rettenetes pusztítója a tüdővész, melyre az orvosi tudomány oly régóta kutatja az orvosságot, de csak tapogatózott mostanáig. A beteg számára ritkán akadt mentesség, az is a természet jóvoltából. A kit e kímélhetetlen baj megtámadott, elküldték enyhe éghajlat alá, Olaszországba, Egyiptomba. Rendeztek be klimatikus helyeket a Rivierán, elzárt völgyekben. Emeltek egész intézeteket, a hol az életmód a betegeknek megfelelő legyen, mint Görbersdorffban.

A tüdővész egyre növekszik, mióta az életmódok, az életpályák megkövetelik az embertől, hogy oda láncozolja magát a dolgozó-asztalhoz, tiszta levegőt minél kevesebbet szívjanak. A tüdőbajok befészkelik magukat a családokba s borzasztó örökségül jutnak a gyermekeknek. A 15-16 ik évben kezdik szedni az áldozatokat s a 24-ik évig tart a halál dus aratása.

Az öregek azt hitték, hogy a ki 32 éves koráig megküzdött a hektikával, az már legyőzte és megélhet akár 80 esztendeig is. De ez nem úgy van. A küzdelem mindig veszélyes. Az áldozatok száma azért kevesebb az ifjúság első éveit után, mert a vész siet elragadni áldozatait.

Századunk — a fölfedezéseiben, találmányaiban

A könyv szerint az új megye képe a következő:

„A megye — úgy mond — változatlanul kell, hogy megtartsa politikai jellegét. Maga azon jog, hogy a közgyűlések az országos ügyeket megvitathassák s kérvényezhessenek, még csak kérdésbe sem kerülhet, mert maga az önkormányzat — a mi elég sajnos — nem volna képes a társadalom kellő érdeklődését ébren tartani. De egyszersmind épp ez az oka, hogy a törvényhatósági bizottságok számát nekünk nem szabad tulságosan korlátozni.

A tisztviselők választásának jogát a közgyűlés elveszti. Egy-két részlet eddigi jogköréből pedig helyet cserél: a közgyűlés jogköréből átmege a közigazgatási bizottságába. Az ellenőrzés és feigyelmi jog megoszlik a közgyűlés s a közigazgatási bizottság és a kormány közt. A főhatalmat e téren a kormány saját számára foglalja le, mint ez, a kinevezési rendszer mellett, egészen természetes.

A közgyűlésnek autonóm jellege főleg két ponton lép előtérbe: a szabályrendeletek alkotásánál és a vagyon kezelésénél (szerzés, elidegenítés, kölcsönvételek stb.) Továbbá a kulturális és gazdasági ügyeknél.

A kormány tervezete e téren kell, hogy kárpótolja a megyét a választás jogáért. Szélesítse a törvényhatóságok önrendelkezési jogát; ellenben szűkebb térre szorítsa a kormány helybenhagyását.

A törvényhatóságnak önrendelkezési jogát ki kell terjeszteni egész azon pontig, hol már a teljes önállóság kezdődik. Csak az állami és nemzeti érdekek kell, hogy a határt képezze. A kormánnyt csak is azon jog illeti meg, hogy oly határozatokat megsemmisíthet, melyek a törvénybe, vagy a nemzeti érdekekbe ütköznek.

Szervezetileg a közgyűlés hatásköre a következőképp volna szabályozható:

oly csodálatos korszak — lázasan kéri a tudománytól, hogy adjon orvosságot a szörnyű betegségre, mely az ifju nemzedéket virágjában hervasztja, kegyetlenül kiöldös egész családokat s mint Azrael, a halál angyala, előre megjelöli áldozatait, kik a halál e szívzaggató jelével vonulnak a sir felé.

Nem most hallatszik először, hogy valaki biztos gyógyszer talált fel a tüdőbajra. E század elején bizonyos Ztaps nevű orvos Württembergben állt abban a hirben, hogy sikerrel gyógyítja a tüdővést. Franciaországban 1830. körül bizonyos Vuitry iránt viseltettek nagy bizalommal a mellbetegek. Meller rigai orosz 1839—42-ben körutat tett egész Európában, hirdelve, hogy biztos szere van a tüdővész ellen. De sem ezek, sem mások, kik e téren kísérleteket tettek, nem bírtak sikert fölmutatni.

Az orvosi tudomány már több évtized óta rájött arra, hogy a járványos betegségeket növényi szervezetek idézik elő, élődi parányi gombák. Ezek a vészes híru bakteriumok, melyekről annyi sokat hallunk. Hogy egy német orvos most a tüdőbaj előidézőjének is a bakteriumokat ismerte föl, erre hosszas kutatás után jutott csak.

Dr. Koch Róbert, kinek nevét most az egész világ hangoztatja s ezek és ezek szorongva várják, hogy gyógyszerert kapnak tőle, hat év előtt is nagyon emlegetett ember volt, mikor a koleráról szóló tanával annyi ellenmondást zuditott ma-

Minden ügy, melyet e jövődöbeli és jelenlegi törvény vagy gyakorlat (az elvonandókról nem szólva) a közgyűlés hatáskörébe utal, a szervezendő törvényben taxative felsorolandó. A hatásköröknek egyáltalán tisztán kell kidomborodniuk. A közgyűlés végérvényesen határoz vagyonjogi, gazdasági és kulturális ügyekben. Helyhatósági szabályokat is a közgyűlés végérvényesen hoz. Az állami és nemzeti érdekek védelmére ott lesz a megye feje: a főispán. Ha a statutum vagy közgyűlési határozat törvénybe, rendeletbe vagy közérdekekbe (nemzeti, gazdasági, kereskedelmi stb. érdekekbe ütközik, a főispán óvást emel és az ügyet az illető miniszterhez terjeszti fel, kinek azután megadandó a megsemmisítési jog. Ugyanezen joggal kell, hogy birjon a miniszter vagyonkezelési kérdésekben is oly közgyűlési határozatokkal szemben, melyek a törvényhatóság vagyoni érdekeit érzékenyen sértének.

A czélszerűség szempontját a miniszter sem ezen, sem egyéb kérdésekben nem vizsgálhatná. Irányadó elv gyanánt kellene reformunkban elfogadni, hogy a miniszter ne lácson, halljon mindent. Csak azt, a mit a közérdek miatt látnia és hallania kell.

A központi kormány csakis a főispán szeméi által látja, a főispán fülei által hallja, midőn nem adminisztrációról, hanem a törvényhatóságok önkormányzatáról van szó.

A mai rendszer mellett, midőn a főispán amphibium: méltóság és hivatalnok együtt, de felelőssége nincs: indítványom keresztülvihetetlen volna. De a főispán hivatalnok lesz, teljes felelősséggel.

Az állam köz- és társadalom önkormányzati szerepe az újra szervezendő közigazgatási bizottságban találkozik és olvad egymásba.

Hatáskörének főbb vonalai a reform után is megmaradhatnak; de kibővítve, vagy részben átalakítva. Sőt egy egészen új hatáskört kap: a közigazgatási bíráskodását.

gára. Tekintélye azonban szilárd maradt, mert alapos tudós és tanulmányaiban ép oly kitaró, mint következetes. Mert Koch, a mint fölismerte a bakteriumok nevezetes szerepét, egész szívóssággal látott hozzá, hogy ő ezek tanulmányozását egész kezdetnél kezdje, ott, a hol az élődi parányok a növényvilágban fordulnak elő. A botanikának e részétől kezdve nyomozta német szívóssággal s az emberi és állati szervezetben már mint nem ismeretlen jelenséget találta.

Ez a német professzor érdekes alak. Egészen saját erejéből jutott nemcsak hírnévhez, hanem előkelő álláshoz is. De mihelyt elismerésben részesül képessége a tudományos körökben, a porosz kormány sem késik és lehetővé teszi neki, hogy kutatásainak éljen. Ad neki előkelő állást és vagyont. Kiemeli a megélhetés gondjaitól, melyre még rendszeren a vagyongyűjtés sportja következik, s lehetővé teszi neki, hogy kövessen egy némesb hivatást.

A wollsteini körorvos gyakran irt szaklapokba, irt könyveket is. Így összeköttetésben maradt a tudományos körökkel. Nagy figyelmet keltett, mikor kifejtette, hogy a sebek, zuzódások genyede sem más, mint a bakteriumok megjelenése. A francia Davaine vizsgálásainak azon eredményét pedig, hogy a lépfenét pálcza alakú gombák okozzák, melyek az állatok vérét ellepik, Koch azzal a fölfedezéssel egészítette ki, hogy ezek a gombák — a nemsókára annyit emlegetett comma

De szerkezete és működésének alapja kell, hogy egészen más legyen. Már eddig is voltak egyes osztályai, ezentúl szakosztály-, illetőleg szaktanács rendszer szerint kellene működni.

Külön tanács kell hogy legyen főleg a közigazgatási bíróság, mely az igazgatási és önkormányzati szerkezetbe illesztendő be.

E szaktanácsokban oszlanak el a különböző hivatalnokok, a kik a közigazgatási bizottságnak eddig is tagjai voltak. A közigazgatási bíróság pedig, mint új intézmény, külön tagolatot, szervezetet fog képezni.

A közigazgatási bizottság választott (illetőleg nagyobb arányban választandó) tagjai a szaktanácsokban, magában a közigazgatási bíróságban közvetlenebbül érvényesíthetik befolyásukat az ügyek intézésére. El lehet s a kormánynak el kellene mennie egész addig, hogy a választott tagok képezzék a többséget.

A megyének közigazgatási egyéniségét a megye élén álló legfőbb hivatalnok, a főispán szerepköre domboríthatja ki. A főispánság mint méltóság be nem illeszthető a megyei közigazgatás keretébe.

A főispán hivatalnok kell, hogy legyen. Ezzé kell tennie őt a reformnak.

Az 1868. XXI. t.-cikkét át kell alakítani. A főispánság és alispánság jelen szerepe a régi alakban tarthatatlan.

A főispán kell, hogy rendelkezék a megyében a közigazgatási gépezettel, de a felelősséget és a fegyelmi törvényt rá is ki kell terjeszteni. Mert nem képzelhető jogállam, melyben valaki hatalmat gyakorol felelősség nélkül. Csak az uralkodó képez kivételt; de őt a miniszteri felelősség fedi. Mert a miniszter is felelős. Felelősök a hivatalnokok. Felelős a független bíró. Csak a közigazgatás törvényhatósági feje maradhatna mentes a felelősségtől?

Most tényleg a főispán nem felelős; mert felelősségnek alig lehet mondani az 1883. 44. t.-cz. 86. §-ának intézkedését. Tetteinek korlátját csak a miniszter fölmentési joga képezi. Pedig a főispán hivatala után fizetést, sőt nyugdíjat élvez!

A főispánság előadott szervezése azonban nem lehet következmény nélkül az alispán szerepére.

Az a kérdés, vajjon a főispánság és alispánság fentarthatók-e együtt? Vagy hogy: vajjon az alispán lehet-e egyéb, mint a főispánnak pusztán helyettese, árnyéka, mely kíséri?

A legegyszerűbb volna e kérdésekre a tagadó válasz. Vagyis az, hogy a hivatalos főispán mellett a külön hatáskörrel bíró alispán épp oly lehetetlen, mint fölösleges. Vagy a főispán áll a törvényhatóság élén, vagy az alispán. A kettő együtt nem állhat.

bacillusok — soká megtartják életképességüket, mert a bennök levő apró fényes pontok még az elszáradás után is föllevenülnek s az állati szervezetben tovább élnek és tenyésznek. Koch, mint vidéki orvos, e szaktudományi dolgozataival hívta magára a figyelmet.

A német kormány ez időben szervezte a német birodalmi közegészségügyi hivatalt, s Koch ennek egyik főnökévé nevezetett ki Berlinbe. Koch most már több időt fordíthatott buvárlataira s a járványos betegségek képezték speciális tanulmányait, főképp pedig a görvély, kolera és a tüdővész. A tüdőbaj vizsgálódásában azonban az 1883-ban kitört kolera megakasztotta.

A járvány Egyiptomban lépett fel, s az európai kormányok jeles orvosokat küldtek oda, hogy a helyszínen vizsgálódjanak. A német orvosokkal ment Koch is, ki nem elégedett meg az Egyiptomban gyűjtött tapasztalatokkal, hanem a kolérát ősi hazájában Indiában is meg akarta figyelni. Koch Indiában meggyőző bizonyítást szerzett arról, a mit már sejtett, hogy tudniillik a kolérát is bacillusok okozzák, kicsiny, vessző alakú, hasadó gombák, melyek a kolerasok belső részeiben fordulnak elő, de az emberi szervezetből kikerülve is nemcsak életképesek, hanem roppant szaporasággal tenyésznek, föltéve, hogy nedvességet kapnak.

A német orvos e fölfedezése nagy feltűnést okozott 1884-ben, mikor Koch részletesen kifejtette. Az orvosvilág egy része kételkedve fogadta. Meg is támadták, és élénk irodalmi harc kezdődött,

És mégis fölmerült oly megoldás, mely bár nem ily egyszerű, de jobban megfelel a történelmi fejlődésnek, bár nem a hatáskörök történelmi helyes beosztásának. E megoldás szerint a törvényhatóság élén vitatlanul a főispán állna. Ő alája volnának rendelve — az egy építészeti hivatal feje kivül — a közigazgatás összes főtisztviselői. Vagyis az ő kezében futnának össze az adminisztráció főszálai. Nemesak az övé lenne minden gyűlésben és tanácsban az elnökség, hanem egyszersmind rendelkeznek a főhivatalnokokkal, kiknek eddig csak a miniszter parancsolt. A mennyit tehát a főispán vesztené (és kell, hogy veszítsen) állásának méltóságából, annyit, sőt többet nyerne a hatalomból.

Igaz, hogy az alispán a hatáskörök e beosztása mellett veszteni fogna. De ha meghagyják a megye belbiztatásának élén, annyiban, a mennyiben lefelé, a főszolgabíróktól a csoportbiztosokig ő rendelkezik közvetlenül a közigazgatás és organumai fölött, még mindig oly hatáskörrel fog birni, mely elég szépnek mondható, arról nem is szólva, hogy a főispánt, akadályoztatása esetén, mindenben helyettesíti.

Az egyes hivatalok hatásköre a dolog természete által adva van. Az árvaügyet gyökeresen újja kell szervezni; a közigazgatás hatásköre itt szűkebbre szabandó. A pénzkezelés kell, hogy átmenjen az állami pénztárakra.

T a n ü g y .

Peselnék, 1890. november 10.

A háromszékmegyei kézdi-orbai róm. kath. tanító-testület október hó 29-én* d. e. fél 10 órakor Kézdi-Szentlélek községében, a róm. kath. iskola díszes helyiségében tartotta meg 54-ik őszi rendes közgyűlését Bartha Agoston elnöklété alatt.

Szentmise-hallgatás után, melyet mélt. Gidófalvy Gergely helybeli plébános ur végzett, a gyűlés-terembe vonultunk, hol Bartha Agoston elnök szép beszéddel megnyitotta a gyűlést, melynek tárgyai a következők voltak:

1. Opra János tagtársunk gyakorlati tanítást tartott a 2-ik vegyes osztályban. Ismertette a bibliai történelemből „Urnok megtestesülését”.

2. Szabó Sándor tagtársunk az 5-ik osztályban tartott gyakorlati tanítást. Tárgyát a természetrajz köréből merítette. Ismertette a ként, mialatt a 3-ik és 4-ik osztályt hallgatól foglalkoztatta.

3. Ezek után a gyűlésterembe vonultunk, hol Székely György helybeli tanító tartott értekezést ily című tételtől: „A gyermekek vallási és erkölcsi nevelésének főakadályai a tanító részéről.”

4. Következtek a bírálatok, melyeknek során Opra János tanítása sikerültnek, a Szabó Sándoré

* Jövőre az ilyen későn beküldött tudósításoknak egyáltalán nem adunk helyet. Szerk.

mely soká tartott és egész szenvedélyességgel emelkedett. A francia és angol orvosok különös hűvel küzdöttek Koch ellen. A német kormány annál több kitüntetésben részesítette: rendjelt, czimeket adott neki és százezer márká jutalmat.

Kochnak a kolérára vonatkozó elmélete még ma is vitás. A szakkörök nem tudnak megállapodni fölötte, s a kutatásnak további tárgya. Maga Koch pedig folytatta a tüdővész buvárlatát. A német kormány nagyszertűen berendezte intézetét, s Koch háborítlanul, minden eszközzel rendelkezve tette kísérleteit.

Hat esztendő múlt el, mikor ez év nyarán Berlinben összegyűlt a nemzetközi orvosi kongresszus. Koch is tartott előadást és pedig a tüdőbajról. Ekkor hallotta először a világ azt a reménységet, hogy talán már a közel jövőben sikerülni fog gyógyszert találni a sorvadás ellen. Koch ezutal még csak annyit mondott, hogy az állatokon tett kísérletek adnak neki reményt, de tüzetesen még nem nyilatkozhatik, mert a gyógyítás módját embereknek nem próbálta ki.

Azóta megtörtént ez is. Több kísérlet sikerült. A mint mondják, nemcsak a tüdősorvadás kezdetén levők, hanem a betegség előrehaladt stádiumában szenvedők is szemlátomást javulnak. Koch most egészen a tüdővész gyógyításának szenteli erejét és idejét. Mással nem foglalkozik, egyetemi előadásait is megszünteti. Ezek élete függ minden naptól. Minden óra drága s Koch, mihelyt egész biztossággal teheti, elmondja, hogyan nyerhetik vissza egészségüket mind azok, kiket a halál már eljegyzett magának.

dicséretesnek nyilvánított. Székely György értekezéseért jegyzőkönyvileg elismerését fejezvé ki a gyűlés, azt az egylet könyvtárában letéteményezni határozta. Egyuttal határozatba ment, hogy az a „Közmívelődés” című lapban kiadassék.

5. A mult gyűlésen hozott jegyzőkönyvi határozat értelmében Hamar Bálint pénztáros bemutatja az egylet takarékpénztári könyvecskéjét. A jegyzőkönyv helyben hagyatván, hitelesítettett.

6. Elnök felteszi a kérdést, mint a többség ohaját: hajlandó e a közgyűlés alapszabályainak annyi változtatást tenni, mikép teli közgyűléseink törültsenek el. Hosszas vita után a gyűlés kimondotta az alapszabályok ily értelemben való módosítását.

7. Elnök előterjeszti a háromszékmegyei tanító-egyesületnek a nyugdíjtörvény revíziója tárgyában elnökségünkhöz s a társjegyesületekhez megküldött, a felekezeti és közegési tanítókat melegen érdeklő átiratát. Gyűlés jegyzőkönyvileg mond köszönetet a figyelemért a háromszékmegyei tanító egyesületnek. Tanítótestületünk szintén elhatározta, hogy feliratot fog intézni ez ügyben a képviselőházhoz. A kérés módosítására a gyűlés mélt. Gidófalvy Gergely esperes-plébános urat kérte fel, ki azt készséggel el is fogadta. Egyuttal a gyűlés elhatározta, hogy a kérés partolására gróf Nemes János, dr. Komlósi Ferencz, Neumann Armin és br. Szentkereszty Béla országgy. képviselőket kéri fel.

8. A létesítendő dalegylet alapszabályainak elkészítésére hattu bizottság küldött ki.

9. Kovács Ferencz indítványára Pál Sámuel volt tanító, papolci lakos részére, ki mindkét szeme világát elvesztette, 5 frt segély szavaztatott meg.

10. Bara Ferencz indítványára elnök és jegyző megbízott, hogy a testület nevében Pál Istvánhoz — igazgatótanács referenssé történt megválasztása alkalmából — üdvözlő iratot intézzenek.

11. Az iskolák bel- és külfelszerelésének megvizsgálására kiküldött 3 tagu bizottság jelenti, hogy az 1-ös és 2-ik osztályban a padok íróasztal részei igen magasak, az 5. és 6-ik osztályban a természettanai eszközök hiányzanak, faiskola és tornaszekerc nincsenek.

12. Mint új tagok bemutatattak a gyűlésnek: Opra Pál, Péterfy Árpád és György Endre.

13. A jövő gyűlés helyéül sorrend szerint Altorja állapított meg.

Több tárgy nem lévén, elnök a gyűlést délután 2 órakor bezárta. Gyűlés után Szabó Sándor tanítónál kedélyes társas-ebed volt. Kovács Ferencz, egyf. főjegyző.

Meghívó.

A kézdivásárhelyi „Oltár-egylet”-nek folyó évi november hó 19-én d. e. 9 órakor Kézdi-Vásárhelyt a kantai gümázium nagytérképén közgyűlése leend, melyre az érdeklődők, alapítók és rendes tagok tisztelettel meghívattak.

A gyűlés főbb tárgyai:

1. Igazgatói beszéd.
 2. Elnöki megnyitó beszéd.
 3. Titkári jelentés.
 4. Püspök ö Nagyméltóságának felmentése az 1888. évi számadásról.
 5. Számvizsgáló bizottság jelentése.
 6. A vízkereszt gyűjtés eredményének bejelentése és a gyűjtésnek jövő évre való elrendelése.
 7. Az alapszabály 31. §. szerint tisztújítás három évre.
 8. Az 1891-ik évbéli tárlat rendezése feletti intézkedés.
 9. Az alapvagyon kezelésének meghatározása.
 10. Folyó ügyek, indítványok.
- Kézdi-Vásárhelyt, 1890. november 6.
Br. Szentkereszty Stephanie,
elnök.
László József,
főjegyző.

Különfélék.

— **Uj egyenruhák.** Mult esőtörtökön nagy bámulást keltett a városi rendőrök uj egyenruhája. Akár csak Budapestről kértünk volna kölcsön 6 konstábert. Utolsó darabig budapesti mintára készültek az egyenruhák és pedig: fehér lőszőr bokráts fekete kalpag, világos kék kabát s hosszú aczélkard. A ki látta rendőreinknek miserabilis állapotát az előtt, csak helyeselni tudja a városi tanács és képviselőtestület eljárását, hogy a városi költségvetésbe a rendőrök ruházata egy bizonyos összeget felvett s helyeselnie kell polgármesterünk választását az egyenruhák külalakjára nézve. Ezen csekély áldozatot megkivánta a város méltósága, s megkivánta a hivatalos tekintély, hogy a közbiztonsági közegek tisztességes alakban jelenjenek meg.

— **Az uj árudíjszabás.** Az uj árudíjszabásnál a személy-zóna tapasztalatait érvényesítette Baross Gábor kereskedelemügyi miniszter s az a kettős cél vezetete, hogy a „helyi díjszabás” is egyszerű formában létesíttassék és közgazdasági viszonyainkhoz mért olcsó legyen. A személydíjszabás

két fő kiindulási pontja, a helyi és a távolsági forgalom volt irányadó a teher-tarifánál is. A közeli forgalom tekintetében nehézségek nem fordulnak elő, mert pl. a közeli forgalomban is minden egyes kocsiszállítványért a minimális tételt, — tehát azt, melyet minden körülmények között meg kell fizetni, akármilyen kis távolság használtatik is — mely 6 frt volt, a kormány 4 frtra szállította le. A kezelési illetékek egész 40 kilométer távolságig felényire szállítottak le. A távolságforgalom tekintetében pedig az árak elszállítását átlagai számtattak ki s e szerint szabattak meg a zónák. 200 kilométerig az egységtétel 1 és 200 kilométertől a darab és terjedelmes áruknál újabb és pedig csökkenő díjegyiség állították fel, úgy, hogy pl. 200 kilométerig szed a vasut egységtétel gyanánt 13 krt, 200 kilométeren felül 15 krt. Ennek következtében a nagyobb távolságokra a két összeg közös alkalmazásából egy oly összegdíjtétel áll elő, a mely az áruszállítást olcsóbbá teszi a nélkül, hogy 200 kilométerig nagyobb mérséklést engedne. A kocsiakomány-árúknál három részből áll a tarifa: 200 kilométerig van az első, 200—400 kilométerig a második, 400 kilométertől a harmadik díjtétel. De ezt nem úgy kell venni, mint a személy-díjzabásnál van, hogy egész 200 kilométerig egy összetétel van alkalmazásban, hanem úgy, hogy az illető tétel miriameterenként fokozatosan lép alkalmazásba, a mi lényeges különbség a személydíjzabáshoz képest. Az áru-osztályozást, úgy a mint van, fenntartotta a miniszter, mert ez osztályozás képezi számtalan kötelező díjzabás alapját, e mellett azonban közgazdasági érdekeinket érvényesítenie sikerült. Első sorban nyers-terményeink, illetőleg élelmi cikkek és ezekhez hasonló, különösen nagy városok és községek fogyasztó piacjai, lényeges mérséklést kapnak. Az ipari és kereskedelmi termelés számára gyűjtő-díjzabást állít fel. Azonkívül úgy kiviteli relációinkban gazdasági termékeink díjtételei mérsékeltek, mint jelentékeny mérséklést nyerne gazdasági és ipari termékeink segédanyagai, mint szén, vas és egyéb nyerstermények, a műtrágya különböző fajai, úgy, hogy ezekre nézve lehetővé tétetik a legnagyobb távolság megfutása, a nélkül, hogy azok forgalma megakasztassék. A mi Budapestet illeti, azt kétségkívül emporiummá akarja emelni a miniszter, de nem a vidék rovására. A tirafák Budapestől Fiume és Bécs irányában nem igen fognak változni. Tehát a díjzabás belső rendszere és összeállítása közgazdasági érdekeinkhez van kötve és abban az alakban lesz érvényesítve.

— **Kézdí-Polyánból** írják: Községünk képviselő-testülete folyó hó 8-án tartott gyűlésében elhatározta, hogy az idő által megrongált borvizet köpűt újjal cseréli fel. Elnök Winkler Ferenc közs. bíró előterjesztésére elhatározott, hogy a k. polyáni Kádár Mihály és belafalvi ifj. Jakab Lajos vállalkozók által bemutatott terv szerint a munkát azonnal megkezdessék. A munka már javában foly, és ha az időjárás megengedi, folyó évi december 15-éig készen is lesz az új köpű. A terv szerint az új köpű környéke lapos faragott kövekkel lesz kipadrolva és kökerítéssel körülvéve. Két részcsergőn fog folyni két kömedoncúba a borviz. Kádár Mihály élete fogytáig tartó felügyeletét ajánlotta fel. Vállalkozók a munka jóságáért 3 évig kezességet vállaltak. Munkadíj fejében 200 frtot fog adni a község, melyhez minden községi lakos 50 krral járul. Ajánlandó lenne, hogy a más köpű helyére — ha mást egyelőre nem is lehetne — egy fortyogó készíttessék, mert ha vagy egy krral több bevétele lenne a községnek, nem ártana. Ugyanekkor egy tűzrendészeti szabályzat is elfogadtatott és megerősítés végett a belügy-miniszteriumhoz felterjesztetni határozottatott. Winkler Ferenc közs. bíró ur annyit ügybuzgalmat és fáradhatlan munkásságot fejtett ki rövid félévi bírósága alatt községünk zilaft viszonyai körül, hogy elismerésünket tőle meg nem tagadhatjuk. Még nagyon sok üdvös dolgot várunk tőle, és tapintatos eljárásaiból ítélve, reméljük, hogy nem is csalódnunk benne.

— **Köszönetnyilvánítás.** A háromszékmegyei „Erzsébet” árvaleány-nevelő intézet részére a f. 1890. évben a következő pénzbeli adományok folytak be: Bárá Szentkereszt Ferencz úrtól 50 frt, a kézdívásárhelyi kisegítő takarékpénztártól 5 frt, a kézdívásárhelyi takarékpénztártól 50 frt, Horn Dávid úrtól Budapestről 50 frt, Szabó Mózesné úrnőtől 50 frt, dr. Sinkovics Ignác úrtól 10 frt, Dobay János úrtól 2 ízben 7 frt, Domokos Tamás úrtól 1 frt 50 kr. A nemes cselekedet önmagában hordja a dicséretet, s e helyen a kegyes pártfogásért sietünk hálás köszönetünknek kifejezést adni. Megyénk e virágzó intézetét továbbra is a humán ügyért áldozni kész kegyeikbe ajánlani hazafini köteleességünknek ismerjük. A háromszékmegyei „Erzsébet” árvaleány-nevelő intézet vagyonkezelő bizottsága nevében. K. Vásárhelytől, 18. o. nov. 14-én. Dr. Bánffy Zsigmond, bizottsági elnök. Nagy Károly, bizottsági jegyző.

— **Nyilvános számadás és köszönet.** A helybeli jótékonycélnú ngyület november hó 8-án tartotta

negyedik állérestélyét, melyen bevétel volt: be-
lépti díjból 31 frt 80 kr, felülfizetésekből 9 frt 60 kr,
összesen 4 frt 40 kr. Felülfizettek a következők:
Ponory Sándor elnök 1 frt. Szentiványi Kázmér
százados, Vertán Endre, dr. Sinkovics Aurél, dr.
Szentpétery Bálint, Zayzon Lázárné, Izekucz La-
jos utazó (Bécs) 70—70 krt. Tiszt. Kis Albert
(Torja) 0 krt. Mérey Tivadar hadnagy, Fejér Ká-
roly bíró 30—30 krt. Sebők József, X. Y., Konez
N. hadnagy, ifj. Jancsó Mózes (szeszgyáros), N.
N., Benkő Gyula, özv. Hankó Ivánné, Zayzon Al-
bertné, Máté Albert (bíró), Szenkovics Jenő, Al-
berti Albert, Török Samu 20—20 krt. Dombi Jo-
lán, N. N. Baka Mihály, J. R., Dr. Bánffy Zsig-
mondné, Barcsa Miklós, Spitzer Dávid, Vertán
István, Czimbalmos Ferencz és Kiss Lajos 10—10
krt. Fogadják a szíves felülfizetők ngyületünk
névében hálás köszönetünk kifejezését. Kelt
Kézdí-Vásárhelytől, 1890. november 12-én. Kiss
Károlyné n. e. p.

— **Megjelent** a „Székely-egyleti Képes Naptár
az 1891-ik évrre”. Szerkeszti Szádeczky Lajos. A
dustartalma és olcsó naptár közleményei a rendes
naptári részen és czimnévtáron kívül a követke-
zők: Mátyás király emlékeztető, halála 400-ados
évfordulóján. — A csákliai kö. (Költemény Szász
Károlytól). — Két fejedelmi nász. — A hűleány.
(Költemény Gyulai Páltól). — Gróf Andrássy
Gyula. — Apróságok gr. Andrássy életéből. — Az
Andrássyak székely eredete. — A három angyal.
(Költemény Szász Bélától). — Szabó Károlyról.
— Ötven év után. (Költemény Vass Tamástól). —
Bárá Orbán Balázs. — A fogoly katona. (Régi
székely ballada Benedek Elek és Sebesi Jób
gyűjteményéből). — A székely varrottasról. Szá-
deczky Lajostól. — Zágony Jánoska. (Székely
népballada K. Gy.-tól). — A székelyföldi ipar-
múzeum. — Székely képviselők. Lukács Béla, Ti-
bád Antal, Ugron Gábor, Beksics Gusztáv, Mik-
száth Kálmán és László Mihály életrajzaival és
arcképeivel. — Világszép Ilonka. (Meséli Bene-
dek Elek). — Különfélek. — Hasznos tudnivalók
stb. — A csinosan kiállított naptár ára e gazdag
tartalom mellett 25 kr. Ajánljuk a közönség figye-
mébe.

CSARNOK.

Történelmi kor- és jellemrajzok.

Irta bitai Baikó Lajos 1848—49. h. hadnagy.

VI.

Muszka dolgok.

Hogy tulajdonképpen ki volt s mi volt 1849-
ben a muszka Magyarországra nézve, azt legtiszt-
ábban és igazságosabban majd a jövő században,
az utánunk élők fogják megírni. A ki most ír,
akarva, nem akarva, kisebb-nagyobb mértékben
történelemhamisítást követ el, részint azért, mivel
elfogult, részint azért, mivel a közvéleménynek
nem akar hadat izenni. Lám, a muszka e tekintet-
ben gálántabb; én olvastam németre fordítva az
ő történetüket is, s jól esett lelkemnek, hogy töl-
lünk, a mi jó, nem tagadja meg, s hibáinkat is na-
gysítás nélkül mondta el.

Hogy Magyarországra nézve nagyjában a musz-
ka nagy csapás volt, az tény; de én részemről a
nagy szerencsétlenségben szerencsének tartom,
hogy a muszka útjébe ki a kardot a kezünköl;
mert ha más uton győzetünk le, Magyarországnak
siralmasabb napjai lesznek vala, minők voltak
Lajos király elbukásával Mohács után, s szentül
hiszem, hogy jóval kevesebben kerültek volna
Kufsteinba, Josefstadba és Aradra (ez utóbbi
helyen 482 magyar tiszt felett mondtak ítéletet,
a névsor kezeim közt van), míg ellenben annál
többen a hóhérok kezeibe. Én részemről a musz-
káról sem jót, sem rosszat nem mondok; csak el-
beszélem azt, mit köztük láttam, hallottam, tapasztal-
tam; a bírálatot az olvasóra bízom.

Első sorban szölok Erdély legnagyobb musz-
kájáról, Lüders Sándor orosz tábornagyról, kinek
az orosz történelem szerint inkább illet volna a
kezebe az olvasó és biblia, mint a kard.

Ő, még mielőtt átlépte volna határunkat, Bu-
karestben a bucsuvascsora alkalmával Omer pasa
s Fuád effendi előtt olyan nyilatkozatot tett, a
miért később igazolásra vonták. Különben a nyil-
latkozat csak abból és annyiból állott, hogy ő Er-
délyben az osztrák bosznuak szárnyát szegi s az
oláh dühnek, ha szükség, fegyverrel is határt
szab. Én ezt éppen azon nemestől tudom, (Nyug-
odjék csendesen. Der Tod hat seine reinigende
Kraft.) ki diplomáciai állásánál fogva e vacsorán
jelen volt. Sokszor mondá nekem ő méltósága el-

borult pillanataiban: „Bizony-bizony sokat kö-
szönhet Háromszék annak a kaukázusi cserkesz-
nek. Ha ő nem lesz, gróf Clamgallas tüzzel-vassal
lépik fel a székelyek ellen s irtó háborút folytat
különösen Háromszéken.” Nemes gróf cs. kir.
altábornagynak 1849. aug. 4-én Csik-Szeredában
kibocsátott kiáltványa nyomtatásban kezeim közt
van. Hogy jóval szigorubban hangzik, mint a
Lüdersé, azt bizonyítja már ezen kifejezés is:
„Azon helységeket porrá fogom tétetni, melyek
csak a legkisebb ellenkezésben találtaknak.”

Lüders július 9-én olyan napiraparcot és kiált-
ványt bocsátott ki Brassóban (a kiáltvány eredeti
nyomatásban kezemben van), hogy az osztrák
generálisok kardjukat akarták leoldani. Janku
Abrahámnak pedig ugyanonnan megírta, hogy
pásztorhadával maradjon a havasokon, s tartsa
féken vad népet, mert ha rablást, gyújtogatást,
gyilkolást enged meg, magát Jankut löveti föbe.
En ezt éppen egy olyan abrubbányai kereskedő-
től tudom, ki azon időben a Janku vezérkarához
tartozott.

Szintén Lüders a dévai fegyverletét alkalmá-
val 1849. augusztus 18-án a fegyverletételi szer-
ződésbe egy olyan pontnak engedte meg a felvé-
telét, miért még a czár is neheztelt. Ezen sérelmes
pont szerint a muszka kötelezve lett a magyar
tisztakat mindaddig fizetni, míg orosz foglyok
lesznek. Fizetett is, de kevés ideig tartott, mert
szabadulni kívánt tőlünk. Ugyan Lüders elren-
delte, hogy merre a magyar foglyok mennek,
mindenütt a helységben tiszta edényekben tiszta
viz legyen kitéve, hogy mindenki üdithesse ma-
gát. Arról is gondoskodott, hogy ha menetközben
valaki hirtelen menetképtelenné válik, azon segít-
ve legyen oly módon, hogy az orosz lovas adja át
lovát a beteg foglynak, ő pedig menjen gyalog.
Ilyen természetű ember volt Erdélyben a legna-
gyobb muszka, ki csak azért volt a legnagyobb
muszka, mert ő volt a muszkák muszkája, kom-
mandirozó generális, máskülönbén még kicsi
muszka se volt, mert származására nézve a kau-
kázusi fajhoz tartozott.

Most lássunk valamit a kisebb muszkákról.

Én Piskinnél mozgó muszka kórházba kerültem,
de velem oly emberségesen bántak, mint akár egy
magyar kórházban. A mint jobban lettem, lovát
adtak alám s két fiatal doni kozák kíséretében
fűtő- és énekszó mellett (A muszkánál minden
századnak énekkara van; fűtőinek, sipolnak,
énekelnek, rostát vernek, egy szóval olyan zajt
csapnak, mint akár egy macskazene.) éppen akkor
érkeztem Szászvárosra, mikor a tiszték a város
közéleben vegyes bizottság előtt kardjukat rakták
le. Én is tehát kardomat letettem, de nem úgy,
mint más; én nem oldottam le, csak leszereltem,
illetve csatoltam, az értékes kardsziját pedig de-
rekamon hagytam. Ez egy osztrák törzstisztnak
szemet szurt s haragosan megszólított, hogy a
sziját is tegyem le, mire én gondolkozóba jöttem.
Ezt az elnökölő muszka generális észrevevén, né-
metül megkérdezte, miről van szó, és én az igazat
megmondtam, ő pedig így felelt vissza: „Mehet;
a hadi eszközt letette, a kardszijával már nem
bánthat senkit.” Erre persze fujta magát az osz-
trák törzstiszt.

Ezután pár óra múlva a városban bementem
egy vendéglőbe, hol mintegy negyven muszka és
osztrák tisztet asztal mellett találtam. A társaság-
ban mindjárt felismertem azon osztrák tisztet is,
kivel már szóváltásom volt. Ezen ember nyom-
ban, mielőtt beléptem, a pinczérnek sugott vala-
mit, mire ezen frakkos és kesztyűs suhanoz gyor-
san előmbé jött s azt kérdezte: mit akarok? Mire
azt feleltem: Ebédelni. Erre kapám ezen választ:
„Itt Kossuth-kutyáknak nem főznek.” Erre én
elpirulva, az ajtón ki-, a lépcsőn leindultam, de
alig tettem pár lépést, hátulról valaki vállamra
tette a kezét, mire megfordulva, meglepetésemre
egy orosz tiszttel állék szemben, ki németül így
szólt hozzám: „Mi történt önnel?” Én az igazat
megmondtam. Erre a muszka karon fogott, saját
helyére vezetett, a pinczérnek pedig azt rendelte,
hogy a hátra levő fogásokat adja nekem. Így ju-
ték én véletlenül tisztességes ebédhez.

(Vége következik.)

255-ik közlemény

a háromszékmegei „ERZSÉBET” árvaleány-nevelő
intézet javára tett szives adakozásokról.

Lisznyó.

Kese Vilmos 2 kr. Bedő Lajos 1 kr. Fekete János, Kese
György, N. István 5—5 kr. Jákó Albert, Jákó Sándor, Bedő
József, Fekete Lajos, Damó Lajos, Dénes Antal, Bedő Ká-
roly 10—10 kr. Barabás Gergely 15 kr. Jákó László 20 kr.
Kese Mihály, Dániel József, Barabás Pál, Damó Sándor,
Damó Kálmán, Barabás Dénes 1—1 kupa, Boér János, Ba-
rabás Antal, Csia Sándor, 2—2 kupa, Dancs József 5 lit.
Jáni József, Barabás Berta 3—3 kupa, Fekete Mózes 1
fertály rozs; Jákó András, Bálint Bertalan, Bagoly Miklós
fél—fél kupa, Fazakas György, Bot József, Kerekes József
1—1 kupa, Szotyori Ferencz 2 kupa, Bagoly János 4 cső
törökbuza.

Fogadják a nemes szívű adakozók az árvák nevében ki-
fejezett hálás köszönetünket.

Kézdi-Vásárhelytt, 1890. augusztus 27-én.

Br. Szentkeresztly Stephanie,
elnök.

Székely Málvin,
jegyző.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:
Ifj. Dobay János.

Hirdetések.

Pályázati hirdetmény.

A K.-Vásárhely városi és vidéki „Rudolf-
kórház egyesület ezennel közli, hogy
jövő év 1-ső napjával egy ápolónői tanfolya-
mot nyit.

A tanfolyam 6 hétig fog tartani, mely idő
alatt a tanulók teljes ellátásban s 5 frt havi
fizetésben fognak részesülni.

Pályázhatnak 18—45 éves jó erkölcsű nők.

Pályázati folyamodások december 15-ig
hozzám Kézdi-Vásárhelyre az árvaház helyi-
ségébe küldendők.

Bővebb értesítést a kórház igazgatósága
Kézdi-Vásárhelytt nyújt, hova pályázni óhaj-
tók szóval vagy levélben fordulhatnak.

Kézdi-Vásárhelytt, 1890. november 6 án.

Br. Szentkeresztly Stephanie,
a kórház-egyesület elnöke.

Sz. 5128./1890.

polg.

Hirdetmény.

A T e l e k községben gyakorolt italmérési
jogért megállapított kártalanítási összegre vonat-
kozálag az 1889. évi 45896. számú igazságügyi-
miniszeri rendelet 9. és 10. §-aihoz képest az egyez-
ség megkísérlésére s az igények tárgyalására ha-
táridőül 1890. évi december 10-ének d. e. 9 órájára
a kir. törvényszékhez Vajna Dénes kir. törvény-
széki bíró hivatalszobájába kitűzetett. Mely ha-
táridőre a közbirtokosság tagjai, még pedig azok
is, a kiknek az idéző végzés külön nem kézbesit-
tetik, figyelemzetéssel az elmaradásnak az idézett
rendeletben megállapított következményeire, ezen-
nel idéztetnek.

A kézdivásárhelyi kir. törvényszék 1890. évi
október 25-én.

Ponori Sándor,
elnök.

Páll Venczel,
jegyző.

Sz. 5004./1890.

polg.

Hirdetmény.

A Szászfalu községben gyakorolt italmérési
jogért megállapított kártalanítási összegre vonat-
kozálag az 1889. évi 45896. számú igazságügyi-
miniszeri rendelet 9. és 10. §-aihoz képest az egyez-
ség megkísérlésére s az igények tárgyalására ha-
táridőül 1890. évi december 15-ének d. e. 9 órájára
a kir. törvényszékhez Elekes Béla kir. törvény-
széki bíró hivatalszobájába kitűzetett. Mely ha-
táridőre a közbirtokosság tagjai, még pedig azok
is, a kiknek az idéző végzés külön nem kézbesit-
tetik, figyelemzetéssel az elmaradásnak az idézett
rendeletben megállapított következményeire, ezen-
nel idéztetnek.

A kézdivásárhelyi kir. törvényszék 1890. évi
október hó 25-én.

Ponori Sándor,
elnök.

Bocskor Kálmán,
jegyző.

Sz. 4785./1890.

polg.

Hirdetmény.

A Gelencze községben gyakorolt italmérési
jogért megállapított kártalanítási összegre vonat-
kozálag az 1889. évi 45896. számú igazságügyi-
miniszeri rendelet 9. és 10. §-aihoz képest az egyez-
ség megkísérlésére s az igények tárgyalására ha-
táridőül 1890. évi december 12-ének d. e. 9 órájára
a kir. törvényszékhez Vajna Dénes kir. törvény-
széki bíró hivatalszobájába kitűzetett. Mely ha-
táridőre a közbirtokosság tagjai, még pedig azok
is, a kiknek az idéző végzés külön nem kézbesit-
tetik, figyelemzetéssel az elmaradásnak az idézett
rendeletben megállapított következményeire, ezen-
nel idéztetnek.

A kézdivásárhelyi kir. törvényszék 1890. évi
október hó 7-én.

Ponori Sándor,
elnök.

Bocskor Kálmán,
jegyző.

Sz. 4756./1890.

polg.

Hirdetmény.

A Z a b o l a községben gyakorolt italmérési
jogért megállapított kártalanítási összegre vonat-
kozálag az 1889. évi 45896. számú igazságügyi-
miniszeri rendelet 9. és 10. §-aihoz képest az egyez-
ség megkísérlésére s az igények tárgyalására ha-
táridőül 1890. évi december 10-ének d. e. 9 órájára
a kir. törvényszékhez Vajna Dénes kir. törvény-
széki bíró hivatalszobájába kitűzetett. Mely ha-
táridőre a közbirtokosság tagjai, még pedig azok
is, a kiknek az idéző végzés külön nem kézbesit-
tetik, figyelemzetéssel az elmaradásnak az idézett
rendeletben megállapított következményeire, ezen-
nel idéztetnek.

A kézdivásárhelyi kir. törvényszék 1890. évi
október hó 7-én.

Ponori Sándor,
elnök.

Bocskor Kálmán,
jegyző.

Sz. 4098./1890.

polg.

Hirdetmény.

A R é t y községben gyakorolt italmérési
jogért megállapított kártalanítási összegre vonat-
kozálag az 1889. évi 45896. számú igazságügyi-
miniszeri rendelet 9. és 10. §-aihoz képest az egyez-
ség megkísérlésére s az igények tárgyalására ha-
táridőül 1890. évi december 10-ének d. e. 9 órá-
jára a kir. törvényszékhez Elekes Béla kir. tör-
vényszéki bíró hivatalszobájába kitűzetett. Mely
határidőre a közbirtokosság tagjai, még pedig
azok is, a kiknek az idéző végzés külön nem kéz-
besítettik, figyelemzetéssel az elmaradásnak az
idézett rendeletben megállapított következmé-
nyeire, ezennel idéztetnek.

A kézdivásárhelyi kir. törvényszék 1890. évi
szeptember hó 13-án.

Ponori Sándor,
elnök.

Bocskor Kálmán,
jegyző.

Sz. 4095./1890.

polg.

Hirdetmény.

A L e m h é n y községben gyakorolt italmérési
jogért megállapított kártalanítási összegre vonat-
kozálag az 1889. évi 45896. számú igazságügyi-
miniszeri rendelet 9. és 10. §-aihoz képest az egyez-
ség megkísérlésére s az igények tárgyalására ha-
táridőül 1890. évi december 11-ének d. e. 9 órájára
a kir. törvényszékhez Elekes Béla bíró hivat-
alszobájába kitűzetett. Mely határidőre a közbir-
tokosság tagjai, még pedig azok is, a kiknek az
idéző végzés külön nem kézbesítettik, figyelem-
zetéssel az elmaradásnak az idézett rendeletben
megállapított következményeire, ezennel idéz-
tetnek.

A kézdivásárhelyi kir. törvényszék, 1890. évi
szeptember hó 13-án.

Ponori Sándor,
elnök.

Kádár Ákos,
jegyző.

Sz. 4094./1890.

polg.

Hirdetmény.

Az Árkos községben gyakorolt italmérési jogért
megállapított kártalanítási összegre vonatkozólag
az 1889. évi 45896. számú igazságügyi-miniszeri
rendelet 9. és 10. §-aihoz képest az egyezség meg-
kísérlésére s az igények tárgyalására határidőül
1890. évi december hó 11-ének d. e. 9 órájára
a kir. törvényszékhez Elekes Béla kir. törvényszéki
bíró hivatalszobájába kitűzetett. Mely határidőre
a közbirtokosság tagjai, még pedig azok is, a kik-
nek az idéző végzés külön nem kézbesítettik, figye-
lemzetéssel az elmaradásnak az idézett rendelet-
ben megállapított következményeire, ezennel
idéztetnek.

A kézdivásárhelyi kir. törvényszék 1890. évi
szeptember hó 13-án.

Ponori Sándor,
elnök.

Kádár Ákos,
jegyző.

Sz. 3981./1890.

polg.

Hirdetmény.

A Dobolló községben gyakorolt italmérési
jogért megállapított kártalanítási összegre vonat-
kozálag az 1889. évi 45896. számú igazságügyi-
miniszeri rendelet 9. és 10. §-aihoz képest az egyez-
ség megkísérlésére s az igények tárgyalására ha-
táridőül 1890. évi december hó 10-ének d. e. 9 órá-
jára a kir. törvényszékhez Elekes Béla kir. tör-
vényszéki bíró hivatalszobájába kitűzetett. Mely
határidőre a közbirtokosság tagjai, még pedig azok
is, a kiknek az idéző végzés külön nem kézbesit-
tetik, figyelemzetéssel az elmaradásnak az idézett
rendeletben megállapított következményeire, ezen-
nel idéztetnek.

A kézdivásárhelyi kir. törvényszék 1890. évi
szeptember hó 13-án.

Ponori Sándor,
elnök.

Bocskor Kálmán,
jegyző.

Sz. 3918./1890.

polg.

Hirdetmény.

A Nagy-Ajta községben gyakorolt italmérési
jogért megállapított kártalanítási összegre vonat-
kozálag az 1889. évi 45896. számú igazságügyi-
miniszeri rendelet 9. és 10. §-aihoz képest az egyez-
ség megkísérlésére s az igények tárgyalására ha-
táridőül 1890. évi december hó 10-ének d. e. 9 órá-
jára a kir. törvényszékhez Elekes Béla kir. tör-
vényszéki bíró hivatalszobájába kitűzetett. Mely
határidőre a közbirtokosság tagjai, még pedig
azok is, a kiknek az idéző végzés külön nem kéz-
besítettik, figyelemzetéssel az elmaradásnak az
idézett rendeletben megállapított következmé-
nyeire, ezennel idéztetnek.

A kézdivásárhelyi kir. törvényszék 1890. évi
szeptember hó 13-án.

Ponori Sándor,
elnök.

Bocskor Kálmán,
jegyző.

Sz. 4091./1890.

polg.

Hirdetmény.

A Szita-Bodza községben gyakorolt italmérési
jogért megállapított kártalanítási összegre vonat-
kozálag az 1889. évi 45896. sz. igazságügyi-miniszeri
rendelet 9. és 10. §-aihoz képest az egyezség meg-
kísérlésére s az igények tárgyalására határidőül
1890. évi december hó 10-ének d. e. 9 órájára a kir.
törvényszékhez Elekes Béla kir. törvényszéki bíró
hivatalszobájába kitűzetett. Mely határidőre a
közbirtokosság tagjai, még pedig azok is, a kik-
nek az idéző végzés külön nem kézbesítettik,
figyelemzetéssel az elmaradásnak az idézett ren-
deletben megállapított következményeire, ezennel
idéztetnek.

A kézdivásárhelyi kir. törvényszék 1890. évi
szeptember hó 13-án.

Ponori Sándor,
elnök.

Bocskor Kálmán,
jegyző.

Nyomatott Szabó Albertnél Kézdi-Vásárhelytt.